

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000383

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-01-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маркулинець Андрій Андрійович

2. Andrii A. Markulynets

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6883-2127

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 04-04-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7654

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.23.51, 10.23.91, 10.27.59

Тема дисертації:

1. Цивільно-правове регулювання електронної комерції в Україні та світі
2. Civil law regulation of electronic commerce in Ukraine and the world

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні наведено теоретичне узагальнення та подано нове науково-обґрунтоване вирішення проблематики цивільно-правового врегулювання інституту електронної комерції в Україні та сучасному глобалізованому світі. Встановлено, що змістовне дослідження терміну «електронна комерція» доцільно розпочати із розкриття правової природи комерції. Наведено такі функції комерції: систематизуюча функція, споживча функція, інформаційна функція, економічна функція, регулююча функція, інноваційна функція, соціальна функція. Окреслено специфічні аспекти та функціональні відмінності між термінами: «електронний бізнес», «електронна комерція» та «електронна торгівля», що дозволяє чітко розмежувати ці поняття. У дослідженні сформульовано авторське бачення диференціації підходів, що склалися у вітчизняній та міжнародній правовій доктрині стосовно визначення терміну «електронна комерція»: базова електронна комерція; інтегрована електронна; глобальна електронна комерція. Сформульовано авторське розуміння

дефініції електронної комерції, у вигляді форми підприємницької діяльності, яка передбачає здійснення комерційних операцій за допомогою інформаційно-телекомунікаційних засобів, охоплюючи широкий спектр процесів, зокрема: укладання та виконання договорів купівлі-продажу товарів і послуг, обробку платежів, логістику, маркетинг та рекламу, а також управління валютними і митними операціями під час міжнародних транзакцій, що дозволяє підвищувати ефективність бізнесу та знижувати витрати, завдяки автоматизації процесів, оптимізації управління ресурсами, швидкого обміну інформацією, зниження транзакційних витрат та спрощення комунікації між учасниками ринку. За допомогою історико-правового підходу у вивченні процесу формування та розвитку концепції електронної комерції, представлено наступні хронологічні рамки становлення досліджуваної сфери, як глобальної економічної інституції: I етап – утворення основ е-комерції (1960–1990 рр.); II етап – період інтенсивного розвитку (2000–ні роки); III етап – інтеграція соціальних та технологічних інновацій (2010–ті роки); IV етап – сучасні тенденції та виклики (2020–ті роки). Набула подальшого розвитку проблематика електронних правочинів, пов'язаних з укладенням та виконанням угод в електронному середовищі, а також забезпеченням юридичної визначеності та безпеки онлайн операцій. Диференційовано міжнародні стандарти у сфері електронної комерції на: «міжнародні нормативні інструменти» (загальні міжнародні нормативні інструменти; спеціальні міжнародні нормативні інструменти) та «міжнародні організаційно-правові інструменти» (універсальні організаційно-правові інструменти; регіональні організаційно-правові інструменти). Здійснено компаративістику національно-правових підходів щодо електронної комерції крізь призму структурних елементів цивільно-правових відносин, а саме із врахуванням суб'єкту, об'єкту та змісту правовідносин. З огляду на забезпечення автентичності, юридичної сили та високого рівня безпеки та довіри до електронних правочинів, запропоновано частину 1 статті 205 Цивільного кодексу України викласти в наступній редакції: «Правочин може вчинятися усно або в письмовій (електронній) формі. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом. Електронна форма правочину вважається рівнозначною письмовій формі, якщо вона відповідає вимогам кваліфікованого електронного підпису, що засвідчує особу, яка вчиняє правочин». Набули подальшого розвитку пропозиції щодо необхідності суттєвого розширення та деталізації принципів Закону України «Про захист персональних даних». Досліджено альтернативні правові механізми вирішення спорів у сфері електронної комерції, зокрема: переговори, медіацію, арбітраж, онлайн-арбітраж та платформні методи. Проведено аналіз основоположних судових прецедентів, які розкривають ключові аспекти вирішення спорів у сфері електронної комерції. Диференційовано особливі правові режими на три основні категорії: правовий режим надзвичайного стану; правовий режим воєнного стану; правовий режим кризового стану. Запропоновано, з огляду на постійну тенденцію щодо поширення застосування практики здійснення донатів, внести зміни до Цивільного кодексу України, врегулювавши таким чином правовий статус донату або віднісши його до інституту пожертви як її окремого підвиду. Представлено авторське розуміння щодо доцільності впровадження нової концепції в системі моделей електронної комерції – Штучний інтелект до глобального споживача (AI2Global Subject).

2. The dissertation study provides a theoretical generalization and presents a new scientifically based solution to the issue of civil law regulation of the institution of electronic commerce in Ukraine and the modern globalized world. It has been established that a meaningful study of the term «electronic commerce» should begin with the disclosure of the legal nature of commerce. The following functions of commerce are presented: systematizing function, consumer function, information function, economic function, regulatory function, innovative function, social function. Specific aspects and functional differences between the terms «e-business», «e-commerce» and «e-commerce» are outlined, which allows for a clear distinction between these concepts. The study formulates the author's vision of the differentiation of approaches that have developed in domestic and international legal doctrine regarding the definition of the term «electronic commerce»: basic electronic commerce; integrated electronic; global electronic commerce. The author's understanding of the definition of e-commerce is formulated as a form of entrepreneurial activity that involves the implementation of commercial transactions using information and telecommunications means, covering a wide range of processes, in particular: conclusion and execution of contracts for the purchase and sale of goods and services, payment processing, logistics, marketing

and advertising, as well as management of currency and customs operations during international transactions, which allows increasing business efficiency and reducing costs, thanks to process automation, optimization of resource management, rapid exchange of information, reduction of transaction costs and simplification of communication between market participants. Using a historical and legal approach in studying the process of formation and development of the concept of e-commerce, the following chronological framework of the formation of the studied sphere as a global economic institution is presented: Stage I - establishment of the foundations of e-commerce (1960-1990s); Stage II - a period of intensive development (2000s); Stage III - integration of social and technological innovations (2010s); Stage IV - modern trends and challenges (2020s). The issue of electronic transactions related to the conclusion and execution of agreements in the electronic environment, as well as ensuring legal certainty and security of online transactions, has further developed. International standards in the field of e-commerce are differentiated into: «international regulatory instruments» (general international regulatory instruments; special international regulatory instruments) and «international organizational and legal instruments» (universal organizational and legal instruments; regional organizational and legal instruments). A comparative study of national legal approaches to electronic commerce was carried out through the prism of structural elements of civil legal relations, namely, considering the subject, object, and content of legal relations. To ensure authenticity, legal force and a high level of security and trust in electronic transactions, it is proposed to reword Part 1 of Article 205 of the Civil Code of Ukraine as follows: «A transaction may be concluded orally or in written (electronic) form. The parties have the right to choose the form of the transaction, unless otherwise established by law. The electronic form of a transaction is considered equivalent to the written form if it meets the requirements of a qualified electronic signature certifying the person concluding the transaction». Proposals regarding the need to significantly expand and detail the principles of the Law of Ukraine «On Personal Data Protection» were further developed. Alternative legal mechanisms for resolving disputes in the field of e-commerce were investigated, including: negotiations, mediation, arbitration, online arbitration, and platform methods. An analysis of fundamental judicial precedents was conducted, which reveal key aspects of dispute resolution in the field of e-commerce. Special legal regimes are differentiated into three main categories: the legal regime of a state of emergency; the legal regime of martial law; the legal regime of a state of crisis. It is proposed, given the constant trend towards the spread of the practice of making donations, to amend the Civil Code of Ukraine, thus regulating the legal status of the donation or referring it to the institution of donation as its separate subspecies. The author's understanding of the feasibility of implementing a new concept in the system of e-commerce models – Artificial Intelligence to the Global Consumer (AI2Global Subject) is presented.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0115U003901

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Маркулинець А.А. Сучасні правові підходи до тлумачення терміну «електронна комерція»: міжнародний та національний вимір. Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. № 5. С. 298-306.
- 2. Маркулинець А.А. До питання щодо періодизації розвитку та становлення інституту електронної комерції. Наукові перспективи. 2024. № 9 (51). С. 973-983.
- 3. Маркулинець А.А. Цивільно-правове регулювання соціальної комерції в епоху цифрової економіки: взаємодія користувачів та брендів у межах електронної комерції. Наукові інновації та передові

технології. 2024. № 10 (38). С. 238-249.

- 4. Маркулинець А.А. Еволюція та загальна характеристика моделей електронної комерції: цивільно-правовий аспект традиційних та інноваційних форм. Актуальні питання в сучасній науці. 2024. № 10 (28). С. 404-416.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0115U003901

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвин Степан Йосипович
2. Stepan Y. Lytvyn

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4449-8720

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петруненко Ярослав Вікторович
2. Yaroslav V. Petrunenko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1186-730X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лесько Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Lesko

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1790-8432

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гомонай Василь Васильович

2. Vasyl V. Homonay

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1479-4329

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бисага Юрій Михайлович

2. Yurii M. Bysaha

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-5115-8379

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Заборовський Віктор Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Заборовський Віктор Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна